

Τα παιδιά που συμμετείχαν

Σχιστό

Parastu Hosseini, Naxhima Hosseini, Fatima Hosseini, Samira Karimi, Zahra Habibi, Nazila Gafuri, Abita Azizi, Madina Dafari, Fatime Sedagat, Samira Gafuri, Faragin Dafari, Farima Gafuri, Sara Karimi, Feriste Esmaili, Hamet Sedagan, Mohamed Reza Hosseini, Ali Dariabi, Saied Mahdi Amini, Nuraga Mohamedi, Mosaieb Mozaf-eri, Mustafa Hoseinpur, Ali Reza Esmaili, Amid Reza Esmaili, Xha- vat Rahimi, Nazanin Karimi, Lida Reihani, Moska, Lida Gafuri, Sara, Rohsar, Zohal, Mariam, Tabaso, Banafse Sahana, El Ham Tromsa- da, Belal, Mohsen Erfani, Zaid, Hamed, Amir Hosein Avzali, Alisiat Mohamedi, Iunes Rasuli, loser, Zaker Azizi, Al Reza Azizi, Hamed, Heidari Hossein

Ελληνικό III

Sarah Jafari, Asma Heidari, Heina Azizi, Shoeb Hardoust, Fatime Alizade, Masoume Huseini, Hasti Borbani, Setayez Tajik, Armin Alizade, Melisa Alizade, Mohammad Tajik, Elham Golzar, Zaura Huseini, Omar Mosket, Fatime Hoseini, Najme Golzari, Obid Tajik, Hetare Mezai, Bahara Azizi, Mahnaz Buhimi, Dina Huseini, Hatize Alizade, Setare Alizade, Nazanin Azizi, Marzie Jafari, Wahid Akbar- zade, Zainep Azizi, Javod Arabzade, Firuza Azizi, Setare Arabza- de, Atifa Azizi, Musda Azizi, Madine Azizi

Ευχαριστίες

Το «Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού» εκφράζει τις θερμές ευχαριστίες του στον φωτογράφο Νίκο Κολοβό, που εργάστηκε αφιλοκερδώς για την Έκθεση, και στη συγγραφέα και εικονογράφο παιδικών βιβλίων Βάσω Ψαράκη, που πραγματοποίησε με σταθερό εθελοντικό όραμα τα εργαστήρια μάσκας. Επίσης ευχαριστούμε όλους τους εθελοντές και εθελόντριες που συμμετείχαν στην Έκθεση και τα εργαστήρια, καθώς τις δύο ομάδες εμπυκωτών του Δικτύου που υλοποιούν καθημερινά δημιουργικά και εκπαιδευτικά προγράμματα για τα παιδιά που διαμένουν στα Κέντρα Φιλοξενίας Προσφύγων του Σχιστού και του Ελληνικού III. Ιδιαίτερες ευχαριστίες για την στήριξη τους στο Υπουργείο Εσωτερικών - Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής, στην Πρώτη Υποδοχή και στο Στρατό του Σχιστού.

Concept: Μυρσίνη Ζορμπά

Οργάνωση & συντονισμός: Βιόλα Γκιοκά

Φωτογραφίες: Νίκος Κολοβός

Οργάνωση εργαστηρίων μάσκας: Ιφιγένεια Μούχτση, Σέργιος Τελλής, Αθανασία - Μαργωτή Βιταλάκη, Αλί Αογάρ Χουσεϊνί, Αγγελική Νάκου, Μαρίνα Σκουτέρη, Χουμάν Μεχριάρ, Μαρία Μπενάκη, Μαρία Σάνη

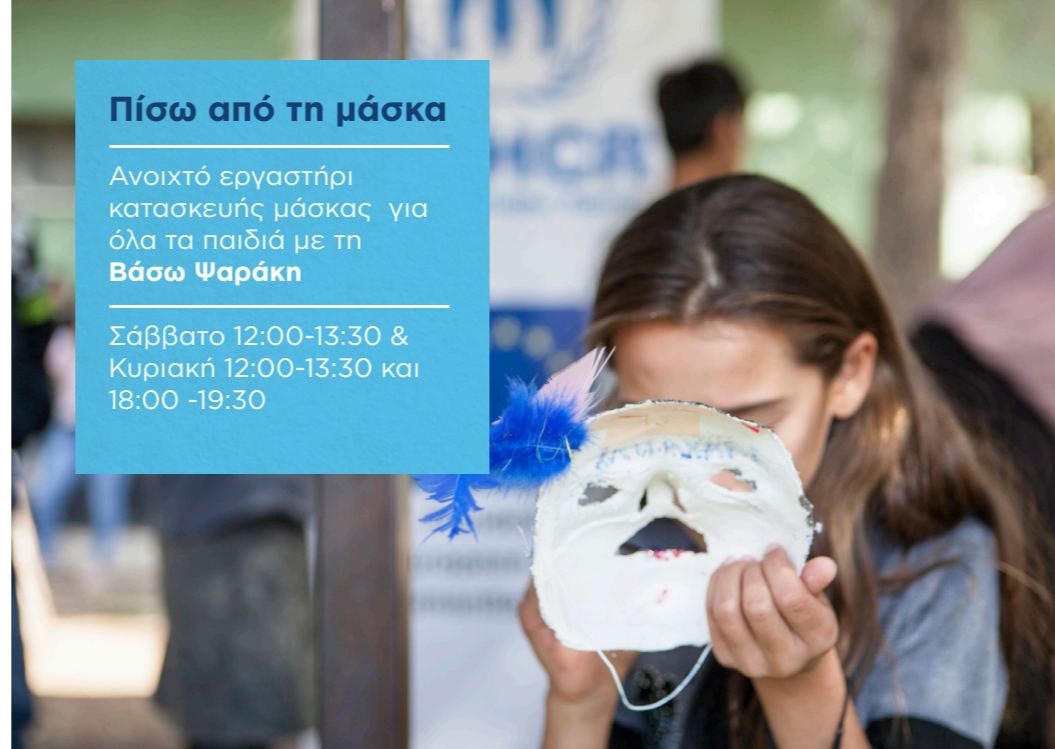
Σχεδιασμός εντύπου: Δημήτρης Γαζής

Πίσω από τη μάσκα

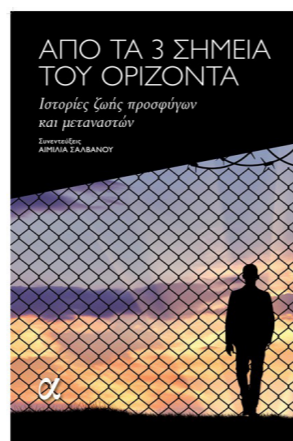
Ανοιχτό εργαστήριο κατασκευής μάσκας για όλα τα παιδιά με τη Βάσω Ψαράκη

Σάββατο 12:00-13:30 & Κυριακή 12:00-13:30 και 18:00 -19:30

«Από τα 3 σημεία του ορίζοντα»

ιστορίες ζωής προσφύγων και μεταναστών.

Το βιβλίο δίνει φωνή σε εκείνους που η φωνή τους δεν ακούγεται, στους πρόσφυγες και στους μετανάστες, που φτάνουν από τα 3 σημεία του ορίζοντα και που αποτελούν στις μέρες μας, για τη Ευρώπη και για τη χώρα μας, κεντρικό πολιτικό και ανθρωπιστικό διακύβευμα.

«Στο πλοίο μου συνέβη το χειρότερο πράγμα που μου έχει συμβεί στη ζωή μου. Στο πλοίο, ο καπετάνιος, τα μέλη του πληρώματος... Ήμουν το γεύμα, το πρωινό και το δείπνο τους». **Ngozi P.**

«Πρέπει να ξεχάσω γιατί οι δυσκολίες είναι ακόμη μπροστά μας. Ήταν δύσκολος ο πόλεμος, αλλά πρέπει να μπορέσουμε να ξεχάσουμε για να προχωρήσουμε μπροστά.» **Abdul Moïn Slon**

«Μερικές φορές νιώθουμε ότι δε θα ήμασταν ευπρόσδεκτοι στη χώρα μας επειδή είμαστε χριστιανοί και δεν είμαστε ευπρόσδεκτοι εδώ επειδή είμαστε Αφγανοί.» **Vahid Pejman**

«Το μόνο που τους άφησα να κάνουν ήταν η κλειτοριδεκτομή και αυτό για να σώσω την οικογένειά μου.» **Blessing Ibeakam**

«Οι Έλληνες γενικά δεν καταλαβαίνουν ότι οι ξένοι δεν έχουν έρθει επειδή ξύπνησαν ένα πρωί και τους ήρθε η ιδέα να σηκωθούν να πάνε στην Ελλάδα, γιατί έχει περισσότερα λεφτά ή περισσότερα αγαθά. Φύγανε επειδή ήταν αναγκασμένοι.» **Halit M.**

«Έχω αυτό το πρόβλημα. Και στην Ελλάδα είμαι μετανάστρια και, άμα γυρίσω στο Ιράκ, πάλι μετανάστρια θα είμαι.» **Mirvet P.**

«Ακούσαμε ότι έπεσε βόμβα στην περιοχή, αλλά δεν πιστεύαμε ότι ήταν στο σπίτι μας. Πήγαμε, το είδαμε, τράβηξα φωτογραφίες και βίντεο και φύγαμε.» **Ghassan Naoura**

ΔΙΚΤΥΟ
για τα δικαιώματα
του παιδιού

Αλκαμένους 11β | Σταθμός Λαρίσης
diktio1@gmail.com | www.ddp.gr | Τηλ. 210 8846590

Τα παιδιά που
πέρασαν θάλασσα
& το παιχνίδι
με τις μάσκες

Έκθεση φωτογραφίας Νίκου Κολοβού & ανοιχτό εργαστήριο κατασκευής μάσκας για όλα τα παιδιά με τη Βάσω Ψαράκη

Φεστιβάλ «Break the Chain»
22 -23 Οκτωβρίου, 11.30 πμ - 8.00 πμ.
Τεχνόπολις - Δήμου Αθηναίων

Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού σε συνεργασία με την
Υπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες και τη Save the Children
Με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας

Τα παιδιά που πέρασαν θάλασσα & το παιχνίδι με τις μάσκες

Τα παιδικά πρόσωπα εκτεθειμένα σε φωτογραφίες στο δημόσιο χώρο και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διατρέχουν κινδύνους που έχουν συχνά επισημανθεί και, δυστυχώς, επαληθευθεί κάτω από ορισμένες συνθήκες. Αλλά αυτό δεν θα πρέπει να περιορίζει την ελεύθερη έκφραση των παιδιών και τα μηνύματα που θέλουν να στείλουν σε όλους και υπάρχουν πολλές πρακτικές μέσα από τις οποίες μπορούν να το κάνουν. Γι' αυτό και η αναζήτηση εναλλακτικών τρόπων μέσα από τους οποίους τα παιδιά θα μπορούν να αναπτύξουν το διάλογο με τον έξω κόσμο και να δηλώσουν την ταυτότητα, τα συναισθήματα και τις επιθυμίες τους, να μας προκαλέσουν ή να προσπαθήσουν να μας τρομάξουν, να θέσουν ερωτήματα ή να κάνουν παράπονα, να κρυφτούν και να φανερωθούν, αποτελεί μέρος του παιχνιδιού με το οποίο η παιδική ηλικία είναι συνδεδεμένη.

Το παιχνίδι με τις μάσκες που τα ίδια τα παιδιά ζωγραφίζουν αποτελεί, όπως όλα άλλωστε τα δημιουργικά παιχνίδια, έναν πρωταρχικό διάλογο με τον υπαρξιακό πυρήνα του εαυτού, την επικέντρωση στο ποιος/ά είμαι. Μέσα από την ελεύθερη έκφραση δίνεται η δυνατότητα στα συναισθήματα να απεικονιστούν και να μεγεθύνουν τις διαστάσεις τους. Ζωγραφίζοντας τη μάσκα του ένα παιδί, εάν αποφύγουμε να το στρέψουμε σε στερεότυπα, ανακαλύπτει τι σημαίνει αυτό που βαθύτερα αισθάνομαι ότι είμαι και το αναπαριστώ. Πάνω στο υλικό της μάσκας μπορεί χωρίς ενδοιασμούς να καταθέσει τους φόβους, τις αγωνίες αλλά και τις προσδοκίες του, αυτό που δεν μπορεί εύκολα να περιγράψει με λόγια, όσα διστάζει να εκφράσει, τη λύπη, το θυμό και την απελπισία του, τα άπειρα γιατί που το βασανίζουν αλλά και την αισιοδοξία ότι όλα μπορούν να είναι καλύτερα μεγαλώνοντας.

Στη μάσκα επίσης, ανάλογα με την ηλικία του ανηλίκου και την ωριμότητά του, συνοψίζεται η κουλτούρα του, οι δεσμοί και τα δεσμά του με την παράδοση, την οικογενειακή και την ηθική τάξη της κοινότητας, τις απαγορεύσεις και τα ήθη, το φύλο και τη διαφορετική συμπεριφορά που απαιτεί, εντέλει το ανήκειν. Η κατασκευή μάσκας για την παρούσα Έκθεση αποδείχθηκε μια ενδιαφέρουσα και δημιουργική εμπειρία. Η ομάδα συζήτησε διεξοδικά τι είναι αυτό που μας απελευθερώνει και επιτρέπει να εκφράζουμε τα συναισθήματά μας αλλά, το κυριότερο, τι είναι αυτό που μας οδηγεί να τα κρύβουμε πίσω από τη μάσκα της καθημερινότητας. Τα τραύματα, οι δισταγμοί, η δυσπιστία, ο

φόβος, η επιθετικότητα, η αμυντική στάση φάνηκε πως κρατούν σταθερά θέση πίσω από τις μάσκες. Οι μάσκες που έφτιαξαν με το δικό τους τρόπο εκφράζουν την ιδιαιτερότητα των συναισθημάτων αλλά αποτυπώνουν και την πολιτισμική διάσταση μέσα από τον απόηχο του τόπου καταγωγής, του ταξιδιού, του συναισθηματικού φορτίου που φέρουν.

Από την άλλη μεριά, η επαφή με το Άλλο, το Διαφορετικό, στην περίπτωση των παιδιών και εφήβων προσφύγων που διανύουν μια μεταβατική φάση γνωριμίας με μια άλλη κουλτούρα στην ξένη χώρα, ενισχύει την ανάγκη να δηλώσουν πιο emphaticά την ταυτότητά τους, να δείξουν τη διαφορετικότητά τους, να αποκαλύψουν τα τραύματα αλλά και να θέσουν σε δοκιμασία και να προκαλέσουν με τον τρόπο τους την αντίδρασή μας, προκειμένου να διερευνήσουν τα όρια συμπεριφορών, αλλά και τον πειρασμό να δοκιμάσουν να υιοθετήσουν και να μοιάσουν σε κάτι που ακόμη δεν γνωρίζουν καλά και που μόλις τώρα ανακαλύπτουν.

Η έλλειψη καλής επικοινωνίας με την κουλτούρα της χώρας υποδοχής λόγω και του προβλήματος της γλώσσας οδηγεί σε μια ευρύτερη διερεύνηση ενός διαλόγου που παραμένει για μεγάλο σχετικά διάστημα ατελής και με πολλές παρανοήσεις, ενώ αναζητά διέξοδο στη γλώσσα τους σώματος, την αυθόρμητη συναισθηματική προσέγγιση και το συμβολικό παιχνίδι που οι μάσκες προσφέρουν. Παράλληλα, οι μάσκες χαρίζουν την ασφάλεια της ανωνυμίας, την απόκρυψη και την παραπλάνηση που ένα παιχνίδι πάντοτε εμπεριέχει.

Οι απέναντι, εμείς όλοι, αποτελούμε όχι μόνο τους θεατές αυτής της Έκθεσης αλλά και το δοκιμαστικό σωλήνα στον οποίο τα παιδιά διερευνούν τις αντιδράσεις μας, προκειμένου να προχωρήσουν ένα ακόμη βήμα προς το διάλογο με τον άγνωστο και γι' αυτό επισφαλής κόσμο μας, μέσα στον οποίο έτυχε να τα πετάξει το κύμα της Μεσογείου και της ιστορίας. Το πώς θα διαβάσουμε τις μάσκες τους, το βάθος των συναισθημάτων και η δική μας έκφραση, η δική μας διάθεση διαλόγου με όποιον τρόπο μπορούμε να τον πετύχουμε, η συνέχεια της επικοινωνίας και η συγκρότηση ενός πεδίου προοδευτικής γνωριμίας είναι αυτά που εντέλει θα δώσουν τις απαντήσεις.

Η Έκθεση προσφέρει πολλά ερεθίσματα που θα πρέπει να αποκωδικοποιήσουμε για να προσεγγίσουμε το παιχνίδι των παιδιών. Οι φωτογραφίες του Νίκου Κολοβού βρίσκονται σε άμεση επαφή με τις μορφές και τα χρώματα που αποτυπώνουν μέσα στο σκηνικό του στρατοπέδου. Επικεντρωμένες άλλοτε στην έκφραση της μάσκας και σε ό,τι μπορούμε να διακρίνουμε πίσω της, μέσα από ένα ζευγάρι μισόκλειστα μάτια ή ένα τσουλούφι μαλλιών που εξέχει, και άλλοτε στα σώματα που καταθέτουν κι αυτά, σε αντιδιαστολή συνήθως, τη δική τους αλήθεια. Κι ακόμη οι φωτογραφίες μας φέρνουν σε επαφή με μικρές ή μεγαλύτερες ομάδες παιδιών που διαδελώνουν μέσα από ένα μικρό πολύχρωμο τρομακτικό καρναβάλι τη δύναμη της αντοχής. Πίσω τους η θάλασσα και μπρος οι φράχτες των συνόρων αλλά εκεί, μέσα στο στρατόπεδο που έγινε η φωτογράφιση, έχει στηθεί μια μικρή γιορτή για να διαδηλώσουν ότι ζουν, διεκδικούν, στέλνουν μηνύματα σε όλους εμάς και είναι εδώ, έτοιμα να συμμετάσχουν σε ό,τι μπορεί να τα βγάλει από την απομόνωση.

Ωστόσο, για να πετύχει το πείραμα, χρειάζεται να ξαναγίνουμε όλοι λίγο παιδιά. Γιατί η παιδική ηλικία είναι ένας κόσμος χωρίς σύνορα, πλούσιας επικοινωνίας και ελεύθερης έκφρασης που μας κωράει όλους κι αξίζει να τον αναβιώσουμε.

Μυρσίνη Ζορμπά

Μια «Μπλε Κουκίδα», ευδιάκριτη και εύκολα αναγνωρίσιμη, δεσπόζει στους χώρους των Κέντρων Παιδικής και Οικογενειακής Φροντίδας με τις πολλαπλές δράσεις και υπηρεσίες. Είναι το σήμα κατατεθέν του προγράμματος "Blue Dot Hubs", που υλοποιεί η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (Υ.Α.) με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - Διεύθυνση Ανθρωπιστικής Βοήθειας.

Το πρόγραμμα ξεκίνησε στις αρχές του χρόνου με στόχο την προστασία του αυξανόμενου αριθμού παιδιών και γυναικών που βρίσκονταν εν κινήσει προς τη Βόρεια Ευρώπη και απευθύνεται πλέον στον προσφυγικό πληθυσμό που παραμένει σε χώρες οι οποίες κάποτε αποτελούσαν απλώς σημεία διαμετακόμισης.

Στόχος του προγράμματος Blue Dot Hubs είναι να παρέχει ένα πακέτο τυποποιημένων, συνεκτικών και προβλέψιμων από τους αποδέκτες τους υπηρεσιών, αλλά και προστασία, συμβουλευτική και παιχνίδι. Στο πλαίσιο του λειτουργούν χώροι φιλικόι προς τα παιδιά πρόσφυγες με ειδικές ψυχαγωγικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες και ειδικό χώρο για μητέρες και βρέφη/νήπια όπου παρέχονται συμβουλές και υποστήριξη για την κύηση, το θηλασμό και την φροντίδα των βρεφών και νηπίων. Λειτουργούν επίσης χώροι ενημέρωσης σχετικά με τις συνθήκες και τα δικαιώματα των προσφύγων, χώροι εξατομικευμένης συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης ώστε να εντοπίζονται και να αντιμετωπίζονται περιστατικά οικογενειακής, σεξουαλικής και έμφυλης βίας, να παρέχεται βοήθεια σε ψυχιατρικές περιπτώσεις, να στηρίζονται τα ασυνόδευτα παιδιά και να διευκολύνεται η οικογενειακή επανένωση.

Στην ηπειρωτική Ελλάδα, χάρη στη χρηματοδότη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ύπατη Αρμοστεία έχει θέσει σε πλήρη λειτουργία πέντε Blue Dot Hubs στις δομές φιλοξενίας προσφύγων του Ελληνικού I, Ελληνικού III και Σχιστού στην Αττική, στις δομές του Χέρσου και της Νέας Καβάλας στη Βόρεια Ελλάδα, ενώ ακόμα ένα βρίσκεται στο Καρά Τεπέ στη Λέσβο. Παράλληλα γίνονται προσπάθειες να προσφερθούν οι βασικές υπηρεσίες και σε άλλα κέντρα και να καλυφθούν απομακρυσμένες περιοχές με κινητές μονάδες.

Οι φωτογραφίες της έκθεσης απεικονίζουν το αποτέλεσμα σειράς δράσεων δημιουργικής απασχόλησης και εκπαίδευσης για παιδιά πρόσφυγες στα Blue Dot Hubs του Σχιστού και του Ελληνικού III με βασικούς εταίρους της Υ.Α. την οργάνωση Save the Children και το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Μέσα από το παιχνίδι και την τέχνη και με την κατάλληλη υποστήριξη τα παιδιά μας αποκαλύπτουν τη δική τους αλήθεια πίσω από τη μάσκα, πίσω από την πραγματικότητα που αναγκάστηκαν να βιώσουν τόσο νωρίς αφήνοντας το σπίτι, τους φίλους, το σχολείο και την πατρίδα τους.

Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες